

TOZ İÇİNDE YOLCULUK

H. Neşe KOÇAK

Kayseri’den İstanbul’a doğru uzun bir yolculuğun başındaydım. Bozkırın sert, soğuk yüzü bitmek bilmiyor, sarı ve kahverenginin hâkim olduğu göz alabilirdiğine uzayıp giden çatlamış kuru toprağa tutunmuş çalılar, tek tük göze çarpan solgun ağaçlar, bir tutam yeşil ot bulabilmek için uğraş veren koyunlar, keçiler derken, değişmeye niyetli görünmeyen manzara pek de keyif vermiyordu. Okumak için bundan daha iyi bir fırsat olamazdı. Yanıma aldığım birkaç hikâye kitabına göz gezdirdim ve kararımı verdim.

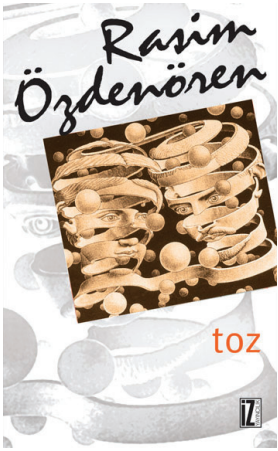
Rasim Özdenören; *Toz*

Ne ilginç bir kitap ismiydi böyle! Herkesin bildiği, her yerde sonsuz miktarda bulunan rahatsız edici “toz” üzerine nasıl bir hikâye yazılabilir ya da bir yazar kitabının adını neden “toz” koyar? gibi sorularla oyalanmak yerine bir an önce okumaya koyuldum. Dünyayı tanımaya çalışan küçük bir çocuğun meraklı bakışlarıyla açtım kitabın kapağını. Sonrasında, kontrol bende değildi artık...

İlk hikâyeye başlar başlamaz yazarın kendine has dünyasının labirentlerinde kaybolacağımı anlamıştım. Bilerek ve isteyerek olan bir kayboluştu bu. Sabırsızlanıyordum yeni âlemler keşfetmenin heyecanıyla.

Yazar, daha ilk sayfada gözlerimi ipek bir eşarpla bağladı. Elimden tuttu ve “kendini bana bırak, yolculuğun bundan sonrasında sadece hislerine kulak ver” dedi. Ona inandım ve itaat ettim. Kalbim hızla çarpıyor, avuçlarım terliyor, dizlerim titriyordu. Korkuyor muydum ne? Ama geri dönmeyi aklımdan bile geçirmedim. Ne olursa olsun yolun sonunu görmeliydim.

Bundan sonrasında yazarın hayal âleminin araladığı kapılardan bedensiz bir varlık olarak usulca geçtim. Gördükle-

rim, duyduklarım karşısında ufkum genişledi, adını bilmediğim yeni bir lisan öğrendim. Bu sayede, kendi hayallerimin yarattığı tekinsiz sokaklarda, kimsenin bilmediği, “beni” aradım.

Her bir durakta yeni kapılar çaldım, sayfalar arasında dolaşım. Kanarak içtim uzatılan kadehleri sorgusuz sualsiz. Tam bir hikâyenin içinde elimi kolumu sallayarak dolaşım derken, birden zifiri karanlığa bulanıyordu ortalık. Mezarlarından fırlamış mumyalar, sargılarını yerlerde sürüyerek dolaşıyorlardı etrafımda. Binbir çeşit maskeler, kırık kemikler, pörsümüş, çürümüş suratlar, hayaletler, büyücüler, devler, cadılar, karabasanlar...

Başka bir hikâyeye kaçtım. Sonra başkasına, sonra bir başkasına...

Binlerce, milyonlarca *tozun* içine karıştım, hafif bir esintiyle, pembe bir gökyüzüne doğru kanat açıp havalandım. Derin bir huzur dalgasıyla gözlerimi kapattım. Açtığımda, yeşil bir çekirgenin kanadındaydım.

Derken hopluya zıplaya geldik leylak, zambak, lale ve mor kadifelerle bezenmiş bir bahçeye. Ve *güller*, makaslar, gülücükler içinde Nazire abla. Avucuma birkaç karadut bıraktı. “En sevdiğim meyve!” diye çığlık atmışım sevinçten.

Karanlık basana kadar o mis kokulu bahçede, bir çocuğun kâğıttan kayığına üfleşişi gibi rüzgârın nefesiyle uçuştum durdum. *Gece*, yolumu kaybedecek gibiydim ki, titrek mum ışıklarının neden olduğu kocaman gölgelerin eşliğinde, tavanı, tabanı, duvarları olmayan bir odada, boşlukta asılı buldum kendimi. Şimdi ne yapacaktım, nereye gidecektim? Yalnızların bulunduğu *mağaraya* mı? Ama nasıl? Kalabalık, karmakarışık, izbe, kasvetli sokaklardan nasıl geçecektim?

Yazarımın teskin edici sesini aradım. Yoktu. Uzaklardan, patırtılar, siren sesleri, bağrışmalar duyuluyordu. İşte tam burada gelip elimden tutması gerekmiyor muydu? *Kapatılmış bir günün* içine hapsetmemeliydi beni. Ama gelmedi.

Gözlerim bağlı, yürüdüm, yürüdüm. *Dolambacın* neresine gelmişim? Neresinde karşıma çıkacak ve “işte buradayım” diyerek daralmış yüreğime su serpecekti? Dolambacın neresinde, onu görme mutluluğuyla beni şerefliendirecekti? Sahi, elimi nerede bırakmıştı ki şimdi yeniden tutmasını bekliyordum?

Tam o sırada bir ses duydum. Kulakları sağır eden bir *çığlık*. Binlerce farklı sesin içinde uzayan, incelen, bir yılan gibi kıvrılan, diğerlerinin arasından sivrilip çıkan o korkunç çığlık. Kime aitti? Bir kadına mı, erkeğe mi, bir direnişe, isyana ya da yalvarışa mı aitti, yoksa ölümün sesi miydi?

*Cehennem*in kapısına mı gelmiş dayanmıştım yoksa? Ve bu çığlık, cehenneme düşmüş günahkârların sesi miydi? “Çok günah işledim” dedim içimden. Yüzüm, ateşler içinde yanıyordu korkuyla. Hemen kaçmalıyım, bir an önce uzaklaşmalıyım bu duygudan. Çaresizce etrafıma bakınırken karanlığı yırtarak gelen bir trene bindim insan seli arasında. Kollarımı bile oynatamıyordum kalabalıktan. Ama olsun, cehennemden kaçıyordum ya. Tren istasyondan uzaklaşırken derin bir “ohh” çektim.

“Kurtulmuş muydum?” Bunu düşünürken trenin tavanı büyük bir gürültüyle açıldı. Sonu görünmeyen bir merdiven içinde peyda oldu, dolana, kıvrıla koyu gri gökyüzüne doğru uzandı.

Bu bir davet miydi yoksa bir aldatmaca mı? Düşünecek durumda değildim. Başımı her zaman belaya sokan içimdeki sonsuz merak duygusu, ‘ne duruyorsun hadi gitsene’ diyordu. Kalabalığı yararak hızla harekete geçtim sindiğim köşeden. Kondüktör arkamdan “Nereye gittiğini sanıyorsun sen!” diye avazı çıktığı kadar bağıyor, ayaklarına bastığım yolcular ağıza alınmayacak küfürler savuruyordu.

Aldırmadım hiçbirine. Üçer beşer merdivenleri tırmanırken, Jack’in Sihirli Fasılye Sırası Masalı’ndaki bir figür gibiydim sanki. Hep masallarda yaşamış, hiç gerçek olmamış. Soluklanmadan ne kadar tırmandım basamakları bilmiyorum. Gitgide küçülen evlerin kirli, kararmış, kırık dökük çatılarını, bacalarını seyrediyordum ki kuvvetli bir fırtınanın itelemesiyle merdivenlerden yuvarlanmaya başladım. *Fırtınanın* uğultusu kulaklarımda, boşlukta dönerek düşüyordum. Saçlarım uçuşuyor, ağızma gözlerime giriyor, ceketimin metal düğmeleri alnıma, yanaklarıma çarpıyor, canımı yakıyordu. Korkuyor, sabırsızlanıyor, ama bir türlü zemine varamıyordum.

Neden sonra gözümü açtım. Şiddetle yağın yağmurun altında, tüyleri ıslandığı için kemikleri sayılan sıska bir kedi yavrusu gibi sırlıklam buldum kendimi. Kimsesiz, daracık bir sokağın ortasında, eğri büğrü, buz gibi taşların üstünde yatıyordum. “Ölmemişim, sadece bayılmışım demek ki” diye sevindim. Fakat başım fena hâlde zonkliyordu. Ağrıyan bölgeye dokundum. Acıdı. Parmaklarım kıpkırmızıydı. Alnımın sol tarafından ince bir kan sızıyor, yere ulaşıyor, yağmurla birlikte kendine bir yol çizip uzaklaşıyordu.

Kanımın beni terk edişine hayretle bakarken, karanlık sokağın, cılız lambasıyla zoraki aydınlanan köşesinde bir *gölge* gördüm. Sadece bir an. Belki bir salise. Belki ondan da kısa. Ama gördüğüme emindim. Yine harekete geçme zamanı mı gelmişti? Yolculuğun başından beri her şeyi bir işaret gibi kabul eden ben değil miydim? Öyleyse gitmeli, bu hikâyenin sonunu görmeliydim.

Bu bir *oyundu* anladığım kadarıyla. Bir bilmece. Aklımı kaçırma pahasına oynamalı, zihnimin en uyusuk köşelerini ayaklandırıp bu bilmeceyi çözmeli, yolculuğu tamamlamalıydım.

Gözlerden uzak, terk edilmiş, unutulmuş kurak topraklarda, bir yudum suya hasret büyümüş bir kucak çalı, o *çalılıkta yanan ateş* gibiydim. Ne çalı bitip tükeniyor, ne ateş sönyordu. Gölgenin gösterdiği yöne gitmiş, yalvaran dilencilerden, ağlayıp bağırان, eğlenip şarkı söyleyen, kahkahalar atan insanlardan oluşan bir kalabalığın içine düşmüştüm. Biraz sonra, büyük bir uğultu duyulacak ve içinde bulunduğum bu şehir, bu kalabalık sokak, geride derin bir çukur bırakıp yok olacaktı.

Peki ben, ne olacaktım Şimdi? Zümrüdüanka gibi küllerimden yeniden mi doğacaktım? Öyle olmalıydı. Hissediyordum, yolun sonuna gelmemiŐtim henüz.

Őarkılar, müzik sesleri, alkıŐlar, naralar, iniltiler durmuş, *gecenin sesi* susmuş, her Őey o çukurun içinde kaybolmuştu. Kalktım, üzerimdeki tozları, toprakları silkeledim. Karmakarışık olmuş saçlarımı düzelttim. Ayağımdan fırlamış ayakkabılarımı buldum ve giyindim. Dizlerimin özölen bağına kocaman bir düğüm attım. Bütün gücümü toplayarak çıktım düŐtöđüm çukurdan. Devam edebilirdim.

Saatlerce yürüdükten sonra, belki günlerce, haftalarca, nereye yürüdüğümü bilmeden, bir sayfa daha açtım elim titreyerek. Bu *menzilsiz yolculukta* gittikçe sona yaklaŐıyordum. YaklaŐıke heyecanım katlanıyor, ateŐim yükseliyor, serin, mavi bir havuzda teskin olmayı arzuluyordum.

Bir dilek tutmuşum ve bu dilek yazarım tarafından gerçekleŐtirilmiŐti. *Havuzlu* bir çarŐının ortasında, alların, morların, yeŐillerin, sarıların arasında, çarŐının ortasında büyükçe bir havuz, her Şeyi satıŐa çıkarmıŐ çığırtkanların ığlıklarında oradan oraya savruluyordum. Bir Őey satın almam gerektiği söylendi birileri tarafından. Fısıltılardan anlıyordum bunu. Almazsam bir daha buradan ıkamazmıŐım. Ama ne? Yoksa? Yoksa ölüümümü satın almalıydım sahte gülücükler saçan *soytarıdan*? “Evet, evet, evet!” diye koro hâlinde bağırdı bütün arŐı esnafı.

Korkuyla gözlerimi kapattım. Zayıf, çelimsiz iki el boğazımı sıkıyordu, ölüyordum! Böyle mi bitmeliydi yolun sonu? Tam o sırada güven veren, Őefkatli bir el sağ bileğimden tuttu. İimi dalgalı bir serinlik kapladı. Boğazımı sıkın eller önce gevŐedi, sonra boşlukta kayboldu. Derin birkaç nefes aldım. “Yolculuğu baŐarıyla tamamladın” dedi, bileğimi tutan elin sahibi müŐfik sesiyle. Gözümde bağlı eŐarbın düğümünü çözdü. KırpıŐtırarak açtım gözlerimi. Bu oydu. Sevgili yazarım. Çok merak ettiğim güleç yüzünü bana göstermiŐti nihayet.

“YaŐadıklarım” dedim kekeleyerek, “hayal ettiklerin” dedi gülerek.

“Her gece gördüğüm rüyalarımına çok benziyor.” dedim, “Zaten her Őey rüya değil mi?” dedi.

“Sahi mi, peki uyandı mı?” diye sordum, “Buna sen karar ver.” dedi.

Kitabın kapağını saygıyla kapattım. Çok sevilen bir lezzetin üzerine nasıl başka biŐey yemek istemezse insan, nasıl o tat damağında kalabildiği kadar kalsın isterse, ben de yolculuğum boyunca başka kitap okumadım. Arkama yaslanıp gözlerimi kapattım, uzun uzun düŐündüm gezindiğim düŐ bahçelerini.

Ağzımda binbir baharatın karıŐımı biraz tatlı, biraz ekŐi, biraz acı ve buruk, tarifi zor bir lezzet vardı. DeđiŐik tatları denemeyi seven biri olarak mutluydum.

Yazarın dileği gerçekleŐmiŐti.

Ruhen yüceldiğimi hissediyordum.